

HANDHAVINGSCOLLEGE

ARREST

van 7 december 2023 met nummer

in de zaak met rolnummer

Verzoekende partij

met woonplaatskeuze te

Verwerende partij

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, ten verzoeken van de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme

vertegenwoordigd door advocaat , met woonplaatskeuze te

I. Voorwerp van het beroep

Verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 29 maart 2023 de vernietiging van de beslissing van de gewestelijke entiteit van 28 februari 2023 met nummer waarmee haar een alternatieve bestuurlijke geldboete wordt opgelegd van 850 euro wegens schending van artikel 3.2.2 van het gecodificeerd decreet van 15 juni 2018 betreffende het integraal waterbeleid (hierna: Waterwetboek) en van artikel 6.2.2.1.2, §3 van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (hierna: VLAREM II). Er wordt haar met name verweten dat het afvalwater van haar woning niet gescheiden wordt afgevoerd naar de gescheiden openbare riolering.

II. Rechtspleging

Verwerende partij legt het administratief dossier neer en dient een antwoordnota in.

Partijen worden opgeroepen voor de openbare zitting van 12 oktober 2023. Verzoekende partij treedt op in persoon. Advocaat , loco advocaat voert het woord voor verwerende partij.

III. Feiten

1.

Op 15 februari 2022 stelt een toezichthouder van de handhavingscel van het intergemeentelijk samenwerkingsverband 'Interleuven' (hierna: verballisant), in opdracht van naar aanleiding van een inspectie van de rioleringsaansluiting van de woning van verzoekende partij te het volgende vast:

“ ...

1. Reden van de inspectie

Het plaatsbezoek werd uitgevoerd op vraag van , naar aanleiding een melding van de rioolbeheerder in het kader van het subsidiedossier van de uitgevoerde rioleringswerken in desbetreffend deel van de gemeente, over het uitblijven van een bewijs van correcte aansluiting op desbetreffend adres (cfr. art. 6.2.2.1.2.). Het meest recente plaatsbezoek werd uitgevoerd naar aanleiding van een klacht.

...

4. Voorgeschiedenis

Op 10 december 2013 werden er plannen opgesteld door met betrekking tot de bestaande toestand en de ontworpen toestand van de woning. De werken aan de riolering zijn gestart in november 2017 en beëindigd in de periode van december 2018. De werken waren opgedeeld in drie fases verspreid over

Op 27 januari 2021 werd een aanmaning verstuurd door met de vraag om voor 31 maart 2021 de nodige aanpassingen uit te voeren en een keuringsattest te bezorgen. Het dossier werd op 26 oktober 2021 aan Interleuven bezorgd om de handhaving verder te zetten door het uitblijven van enige actie.

Op 15 december 2021 werd naar aanleiding van de afkoppelingsdossiers een aankondiging van controle/aanmaning verstuurd met de vraag om bewijs voor te leggen van de correcte aansluiting en/of hiervoor te zorgen. Indien er geen reactie zou komen zou er een plaatsbezoek ter controle worden uitgevoerd op 18 januari 2022. De brief werd aangetekend verstuurd en afgehaald op 28 december 2021 in het postkantoor. De eigenaar was dus op de hoogte van de controle. Door de onduidelijkheid over de aanwezige stoffen in de aansluitputjes werd er op 25 januari 2022 nogmaals langsgesgaan. Tijdens dit plaatsbezoek was er niemand aanwezig. Dit werd ook niet aangekondigd. Ondertussen werd er op 26 januari 2022 contact opgenomen door Ze hadden een klacht

ontvangen met betrekking tot het lozen van afvalwater in de tuin van de eigenaar van de
Er zou hiervoor gebruik worden gemaakt van een pomp waarbij er een
tuinslang langs de grens met de woning van nr. loopt naar de achterzijde van de tuin. In het
kader van deze klacht werd er besloten om nog eens ter plaatse te gaan op 15 februari 2022.

...

6. Vaststellingen

Hieronder een neerslag van de gedane vaststellingen. In bijlage vindt u een luchtfoto met situering van de activiteiten en foto's van de gedane vaststellingen.

Op basis van de vaststellingen tijdens de plaatsbezoeken kon het volgende worden vastgesteld:

- Het door vermelde probleem in het afwateringssysteem lijkt nog steeds aanwezig:
 - o In het DWA-putje wordt er beton aangetroffen. Door met een staaf erin te prikken bleek dit steenhard te zijn en niet los te komen.
 - o De wanden van het DWA-putje hebben een witte kleur wat mogelijk kan wijzen op een eerdere lozing van een betonachtige substantie.
 - o Er is nog een kleine opening zichtbaar in het DWA-putje, maar er lijkt hier geen lozing te gebeuren (niets vochtig).
 - o In het RWA-putje wordt er grond (nat) en bladeren aangetroffen. Er is nauwelijks tot geen doorstroming mogelijk van water. De oorsprong van dit water is echter niet duidelijk, aangezien de RWA-afvoeren volgens het ingetekende plan en waarnemingen op het terrein rechtstreeks naar de straat gaan en niet naar het RWA-putje.
- In de nabijheid van de locatie van de septische put kan er een gele pomp worden waargenomen in een blauwe emmer. Iets verder van deze emmer ligt er een tuinslang. Deze tuinslang loopt van de achterzijde van de woning gelegen op nr. onder/tussen de beplanting door tot ca. 30 meter in de achtertuin. Er worden hier verschillende koppelstukken gebruikt op de slang om tot hier te komen. Hier mondt de slang uit. De bodem ter hoogte van het uitmondingspunt van de slang heeft een andere kleur en er is hier plaatselijk geen begroeiing wat lijkt te wijzen op een lozing van de inhoud van de septische put, zoals gemeld in de klacht via
- Er is geen conformiteitsattest afgeleverd voor dit adres. Er heeft nog nooit een keuring van het rioleringsstelsel plaatsgevonden na rioleringswerken in

De in bijlage bij dit PV opgenomen foto's illustreren op duidelijke wijze het probleem.

...

8. Evaluatie van de impact van de overtreding op mens en leefmilieu

Het aanwezig zijn van beton in het DWA-putje wijst op een lozing van beton of water met beton in het DWA-putje waarbij men dus stoffen heeft willen deponeren die giftig of gevaarlijk kunnen zijn voor het rioleringswater en een nadelig effect heeft op de waterzuiveringsinstallatie waarop deze riolering is aangesloten. Er lijkt tevens ook geen lozing van afvalwater te zijn (geen stroom zichtbaar, er is nog een kleine opening in de goot). Er blijkt tevens een pomp aanwezig te zijn in de nabijheid van de septische put waarbij er septisch materiaal wordt geloosd in de

achtertuin. Aanwijzingen hiervoor, is het aanwezig zijn van een slang die doorheen de beplanting loopt van de achtergevel (ter hoogte van de septische put) naar de achterzijde van de tuin. Aan het lozingspunt van de slang is de bodem tevens verkleurd en is er lokaal geen begroeiing. Dit leidt tot geurhinder voor omwonenden en tot bodemverontreiniging.

...”

Deze vaststellingen worden opgenomen in het aanvankelijk proces-verbaal met notitienummer: /an 11 maart 2022, dat op dezelfde datum wordt afgesloten (hierna: PV) en op 14 maart 2022 wordt verstuurd aan de procureur des Konings en aan verzoekende partij met een aangetekende brief met ontvangstbewijs.

2.

Op 2 mei 2022 ontvangt de gewestelijke entiteit de melding van de procureur des Konings van 21 maart 2022 dat het milieumisdrijf niet strafrechtelijk zal worden behandeld.

3.

Op 26 augustus 2022 brengt de gewestelijke entiteit verzoekende partij op de hoogte van haar voornemen om een alternatieve bestuurlijke geldboete op te leggen. Ze wijst haar daarbij op de mogelijkheid van een bestuurlijke transactie mits betaling van 1.600 euro (artikel 16.4.36, §3 van het decreet van 5 april 1995 houdende de algemene bepalingen inzake milieubeleid - hierna: DABM). Ze nodigt haar ook uit om bij gebreke van tijdige en volledige betaling van de voorgestelde geldsom een schriftelijk verweer mee te delen, eventueel vergezeld van een vraag tot hoorzitting, en biedt haar de mogelijkheid om inzage te vragen in het administratief dossier.

Verzoekende partij gaat niet over tot betaling en bezorgt op 20 september 2022 een schriftelijk verweer, waarbij ze niet vraagt om te worden gehoord.

4.

Op 28 februari 2023 legt de gewestelijke entiteit een geldboete op, waarvan verzoekende partij met een aangetekende brief van 2 maart 2023 in kennis wordt gesteld. Dat is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

Standpunt van de partijen

Verwerende partij 'merkt op' dat verzoekende partij in haar verzoekschrift 'diverse kritieken' uit, die al dan niet zijn gericht tegen de bestreden beslissing, zonder expliciet te verwijzen naar een geschonden rechtsregel of -beginsel. Ze betwist daarmee feitelijk de ontvankelijkheid van het beroep.

Beoordeling door het College

1.

Verzoekende partij dient in haar verzoekschrift verplicht minstens één ontvankelijk middel aan te voeren, bij gebreke waarvan de vordering onontvankelijk is, terwijl de niet-naleving van deze vereiste naderhand niet kan worden geregulariseerd (artikel 17 DBRC-decreet in samenlezing met artikel 15, 4° Procedurebesluit). Een middel bestaat uit een voldoende en duidelijke omschrijving van de overtreden rechtsregel of het geschonden rechtsbeginsel en van de wijze waarop deze rechtsregel of dit rechtsbeginsel volgens verzoekende partij wordt geschonden. De vereiste dat het verzoekschrift een uiteenzetting dient te bevatten van de feiten en de middelen impliceert niet dat verzoekende partij expliciet de rechtsregels of rechtsbeginselen moet vermelden die volgens haar door de bestreden beslissing worden geschonden. Het is enkel noodzakelijk dat de uiteenzetting in het verzoekschrift het voor het College in het kader van zijn legaliteitstoetsing, en voor verwerende partij in het kader van haar verdediging, mogelijk maakt duidelijk te begrijpen wat de bestreden beslissing wordt verweten. Het College vernietigt de bestreden beslissing wanneer deze onregelmatig is omwille van de schending van een rechtsregel of algemeen rechtsbeginsel (artikel 35 DBRC-decreet).

2.

Verwerende partij stelt tevergeefs dat het verzoek tot vernietiging onontvankelijk is omdat het verzoekschrift geen uiteenzetting bevat van de middelen, zodat haar exceptie wordt verworpen. Op basis van de argumentatie in het verzoekschrift kan redelijkerwijze worden vastgesteld dat verzoekende partij in essentie de boete betwist omdat het door de vernieling van een deel van haar woning naar aanleiding van een verkeersongeval is aangewezen om de gescheiden afvoer van het afvalwater van deze woning naar de gescheiden openbare riolering pas te realiseren na dan wel tijdens de noodzakelijke herstelwerken aan de woning. Bovendien blijkt uit de antwoordnota van verwerende partij dat ze daarover inhoudelijk standpunt heeft ingenomen, waaruit blijkt dat ze wel degelijk begrijpt waarom verzoekende partij meent dat de bestreden beslissing onregelmatig is en om die reden moet worden vernietigd.

3.

In zoverre verzoekende partij in haar verzoekschrift kritiek uit op de vaststelling dat er haar tijdens de boeteprocEDURE tweemaal een bestuurlijke transactie mits betaling van 1.600 euro werd voorgesteld, heeft ze daarbij geen belang. Deze kritiek is niet gericht tegen de bestreden beslissing, zodat ze niet kan leiden tot de vernietiging hiervan. Verzoekende partij toont bovendien niet aan dat de bestuurlijke boeteprocEDURE onregelmatigheden vertoont, terwijl dit ook niet blijkt uit het administratief dossier. Uit de stukken die ze voorlegt blijkt hoogstens dat de brief van de gewestelijke entiteit houdende de kennisgeving van de opstart van een boeteprocEDURE, met een voorstel tot betaling van een geldsom, wegens een materiële vergissing tweemaal is verstuurd. Dit betreft echter duidelijk één en dezelfde brief, gelet op het kenmerk, de tekst en de gestructureerde mededeling op het bijgevoegde overschrijvingsformulier.

4.

In zoverre verzoekende partij in haar verzoekschrift kritiek uit op de vaststellingen van de verbalisant met betrekking tot de lozing van betonresten via het DWA-afvoerputje en de lozing van huishoudelijk afvalwater in haar tuin, waarbij ze ook haar buur beschuldigt daarover valse verklaringen te hebben afgelegd en hem meerdere onregelmatigheden verwijt, heeft ze daarbij geen belang. Deze milieumisdrijven worden in de bestreden beslissing niet weerhouden, zodat er verzoekende partij hiervoor geen boete wordt opgelegd, waardoor haar kritiek hierover niet kan leiden tot de vernietiging van de bestreden beslissing. Verzoekende partij heeft in het kader van de haar tijdens de bestuurlijke boeteprocEDURE geboden mogelijkheid om een schriftelijk verweer in te dienen afdoende aangetoond dat de lozing van betonresten via het DWA-afvoerputje en de lozing van huishoudelijk afvalwater in haar tuin niet kunnen worden beschouwd als een milieumisdrijf dat haar kan worden toegerekend. Ook de beweerde wederrechtelijke handelingen van haar buur vormen geen voorwerp van de bestreden beslissing en kunnen niet leiden tot de vernietiging hiervan.

De exceptie is in de aangegeven mate gegrond.

V. Onderzoek van het middel

Standpunt van de partijen

1.

Verzoekende partij stelt in essentie dat het door de vernieling van een deel van haar woning naar aanleiding van een verkeersongeval is aangewezen om de gescheiden afvoer van het afvalwater van deze woning naar de gescheiden openbare riolering pas te realiseren na dan

wel tijdens de noodzakelijke herstelwerken aan de woning. Ze merkt daarbij ook op dat de woning door het verkeersongeval momenteel niet wordt bewoond, zodat er door de vooralsnog niet gescheiden afvoer van het afvalwater van de woning naar het gescheiden rioleringsstelsel ook geen milieuschade kan optreden omdat er voorlopig geen afvalwater wordt gegenereerd. Ze stelt daarmee met andere woorden dat het milieumisdrijf haar als overtreder niet kan worden toegerekend en er haar hiervoor geen boete kan worden opgelegd omdat ze haar rioleringsaansluiting ingevolge overmacht niet kan conformeren aan de geldende normen, maar er hierdoor geen milieuschade optreedt. Ze voert in die zin feitelijk de schending aan van artikel 16.4.25 DABM en van het algemeen rechtsbeginsel van het vermoeden van onschuld. Ze stelt daarmee ook dat er in het licht van de omstandigheden geen boete kan worden opgelegd en betwist hiermee de begroting van de boete. Ze voert in die zin feitelijk de schending aan van de artikelen 16.4.4 en 16.4.29 DABM en van het evenredigheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

2.

Verwerende partij benadrukt dat verzoekende partij in haar verzoekschrift erkent dat het afvalwater van haar woning vooralsnog niet is aangesloten op de gescheiden openbare riolering en dat dit pas zal gebeuren na dan wel in het kader van de prioritaire herstellingswerken aan haar woning, terwijl ze ook niet betwist dat dit feit een milieumisdrijf betreft, waarvoor er in principe een boete kan worden opgelegd. Ze meent dat verzoekende partij dus op zich geen betwisting voert over het bestaan van het enige milieumisdrijf waarvoor er haar in de bestreden beslissing een boete wordt opgelegd en over de toerekenbaarheid hiervan. Ze merkt op dat verzoekende partij ook in haar schriftelijk verweer tijdens de bestuurlijke boeteprocedure wees op dit ongeval en de noodzaak om eerst haar woning te herstellen, en pas dan de aansluiting van het afvalwater van de woning te conformeren, maar dat de gewestelijke entiteit hiermee bij de beoordeling van de omstandigheden in de bestreden beslissing geen rekening hield. Ze meent dat verzoekende partij niet aantoonde dat deze beoordeling hierdoor onzorgvuldig, foutief of kennelijk onredelijk is. Ze stelt dat het verkeersongeval zich voordeed na het plegen van het milieumisdrijf en in die optiek geen omstandigheid is waarin verzoekende partij het milieumisdrijf heeft gepleegd of beëindigd in de zin van artikel 16.4.29 DABM. Ze wijst daarbij op de vaststelling dat de aanleg van het gescheiden rioleringsstelsel, en de daarmee gepaard gaande verplichting om te voorzien in een volledige scheiding tussen het afval- en hemelwater van de woning, is beëindigd in 2018, waarna verzoekende partij bleef stilzitten. Ze stelt dat verzoekende partij ook na de aanmaning door [] op 27 januari 2021 om zich te conformeren bleef stilzitten, net zoals na de nieuwe aanmaning op 15 december 2021, waarna er respectievelijk op 18 januari 2022, 25 januari

2022 en 15 februari 2022 vaststellingen gebeurden, terwijl het ongeval zich pas daarna voordeed.

Beoordeling door het College

De toerekenbaarheid van het milieumisdrijf aan verzoekende partij

1.

De gewestelijke entiteit kan een alternatieve bestuurlijke geldboete opleggen voor gedragingen die strijdig zijn met de milieuvoorschriften in artikel 16.1.1, lid 1 DABM en die naargelang de keuze van de procureur des Konings ook strafrechtelijk kunnen worden bestraft overeenkomstig de artikelen 16.6.1, 16.6.2, 16.6.3, 16.6.3*bis*, 16.6.3*ter*, 16.6.3*quater*, 16.6.3*quinqies*, 16.6.3*sexies* en 16.6.3*septies* DABM (artikel 16.4.27, lid 2 DABM en 16.1.2, 2° DABM). De geschonden artikelen van het Waterwetboek en van VLAREM II zijn dergelijke milieuvoorschriften (artikel 16.1.1, lid 1, 1° en 17*bis* DABM). Elke opzettelijke of door gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid gepleegde schending van de gehandhaafde regelgeving is in beginsel strafbaar (artikel 16.6.1, §1 DABM), zodat opzet niet noodzakelijk is vereist. De geldboete kan enkel worden opgelegd aan de ‘overtreder’, hetzij degene die een milieumisdrijf pleegt of die opdracht geeft om handelingen te stellen die een milieumisdrijf uitmaken (artikel 16.4.25, lid 1 DABM). De kwalificatie van de feiten als een milieumisdrijf en de toerekenbaarheid hiervan aan verzoekende partij als overtreder vormt dus de grondslag voor de bevoegdheid van de gewestelijke entiteit om haar een geldboete op te leggen en raakt de openbare orde.

Een bestuurlijke geldboete is een punitieve sanctie, waarbij de bewijslast van het milieumisdrijf en de overtreder berust bij de gewestelijke entiteit. Het bewijs van de feiten en het daderschap kan met het oog op bestuurlijke beboeting, naar analogie met de bewijsvoering in strafzaken, in beginsel met alle middelen van recht worden geleverd. De principieel vrije bewijsvoering betekent dat dit bewijs onder meer kan worden geleverd door een geheel van samenhangende feitelijke vaststellingen, die éénsluidend eenzelfde persoon als pleger van een milieumisdrijf aanduiden. De beginselen van behoorlijk bestuur en in het bijzonder het zorgvuldigheidsbeginsel, en het vermoeden van onschuld zoals onder meer bepaald in artikel 6, lid 2 van het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, omringen de bewijslevering met waarborgen op procedureel en inhoudelijk vlak.

2.

De gewestelijke entiteit overweegt in de bestreden beslissing onder de titel 'de toerekenbaarheid aan de overtreder' het volgende:

"Vermoedelijke overtreder heeft een woning te

Overeenkomstig artikel 3.2.2 van het Waterwetboek stelt de Vlaamse regering de algemene reglementen vast inzake de openbare riolen en de lozing van afvalwater in de wateren van het openbaar hydrografisch net. Ter uitvoering van voormeld artikel werden de bepalingen van hoofdstuk 62 van VLAREM II getroffen.

Artikel 6.2.2.1.2. § 3 van VLAREM II stelt dat een volledige scheiding tussen het afvalwater en het hemelwater, afkomstig van dakvlakken en grondvlakken, verplicht is op het ogenblik dat een gescheiden riolering wordt aangelegd of heraangelegd, tenzij het anders bepaald is in het uitvoeringsplan.

Er werd een gescheiden rioleringsstelsel aangelegd in
rioleringswerken werden beëindigd in december 2018.

De

Verbalisant begaf zich op 18 januari, 25 januari en 15 februari 2022 naar de woning van vermoedelijke overtreder. Enkel het eerste plaatsbezoek van 18 januari 2022 werd per aangetekend schrijven ter kennis gebracht van vermoedelijke overtreder.

In een verweerschrift van 20 september 2022 haalt vermoedelijke overtreder aan dat verbalisant diens perceel op onrechtmatige wijze zou hebben betreden, daar vermoedelijke overtreder zelf niet aanwezig was op het ogenblik van het plaatsbezoek. Overeenkomstig artikel 16.3.12 DABM mogen toezichthouders zonder voorafgaande verwittiging elke plaats vrij betreden en het benodigde materiaal meenemen, met respect voor de interne en externe veiligheidsprocedures. De toegang tot bewoonde lokalen is echter onderworpen aan specifieke voorwaarden. In casu betrad de toezichthouder enkel de tuin (geen bewoonbaar lokaal) van vermoedelijke overtreder, wat in lijn is met de wettelijke toezichtrechten van verbalisant. Onderhavige vaststellingen gebeurden derhalve op rechtmatige wijze.

...

Volledige scheiding tussen afvalwater en hemelwater

Voorts zijn er geen elementen waaruit zou blijken dat het DWA-putje (ooit) in werking was. Het DWA-afvoerputje bevond zich op het moment van de vaststellingen immers in zeer droge staat. Vermoedelijke overtreder erkent in het verweerschrift van 20 september 2022 dat het DWA-afvoerputje niet in werking is en stelt dat deze werken zullen worden uitgevoerd in functie van andere, dringende werkzaamheden aan de woning. In het RWA-afvoerputje trof verbalisant vochtige grond en bladeren aan, wat de doorstroming van water sterk bemoeilijkt. De oorsprong van dit water is echter onduidelijk. Uit aanvullende informatie verstrekt door vermoedelijke overtreder blijkt dat het RWA-afvoerputje in werking zou zijn.

De gewestelijke entiteit erkent dat vermoedelijke overtreder met de aansluiting van de regenwaterafvoer reeds maatregelen trof met betrekking tot de afkoppelingswerken. Overeenkomstig artikel 6.2.2.1.2, §3 VLAREM II dient er echter een scheiding tussen afvalwater en hemelwater te worden gerealiseerd, wat nog niet het geval is voor de woning te
daar de afvoer voor het afvalwater nog niet in werking is.

Hieruit blijkt dat het afvalwater van de woning van vermoedelijke overtreder nog niet volledig werd aangesloten op het aanwezige gescheiden rioleringsstelsel.

Bovenvermelde feiten zijn een schending van:

- Waterwetboek: artikel 3.2.2;
- VLAREM II: artikel 6.2.2.1.2. §3.

Deze feiten vallen daarmee onder de definitie van een milieumisdrijf als bedoeld in artikel 16.1.2, 2° DABM. Ze zijn strafbaar gesteld in hoofdstuk VI van titel XVI van het DABM en op grond van artikel 16.4.27 kan een bestuurlijke geldboete opgelegd worden.

In het verweerschrift van 20 september 2022 verklaart vermoedelijke overtreder dat de betrokken gemeente geruime tijd naliet om te voorzien in een nieuw rioleringsstelsel. Vermoedelijke overtreder maakt tevens gewag dat er twee boetes opgelegd zouden worden voor onderhavige feiten. De gewestelijke entiteit meldt dat de rioleringswerken reeds afgerond werden in 2018, waaruit de verplichting om de afkoppelingswerken uit te voeren voortvloeit. Op 27 januari 2021 werd vermoedelijke overtreder hiervoor een eerste keer aangemaand door waterbeheerder

Het tijdsverloop tussen deze aanmaning en de gedane vaststellingen stelden vermoedelijke overtreder in staat om de wettelijk verplichte werken uit te voeren, of minstens de nodige stappen te ondernemen teneinde de afkoppelingswerken te (laten) uitvoeren. Deze omstandigheid doet met andere woorden geen afbreuk aan het vastgestelde milieumisdrijf. Voorts benadrukt de gewestelijke entiteit dat het proces-verbaal aanleiding gaf tot de opstart van slechts één boeteprocedure. De stelling dat er twee boeteprocedures werden opgestart is derhalve niet correct.

Tot slot hebben mogelijke inbreuken door derden geen invloed op onderhavige vaststellingen en kunnen - zoals zelf aangegeven - desgevallend gemeld worden bij de bevoegde instanties.

Het milieumisdrijf staat vast in hoofde van overtreder.

...”

3.

Verzoekende partij toont in het licht van de stukken van het administratief dossier en de procedurestukken niet aan dat het gemotiveerd oordeel van de gewestelijke entiteit in de bestreden beslissing, dat (enkel) het niet gescheiden afvoeren van het afvalwater van haar woning naar de gescheiden openbare riolering moeten worden beschouwd als een

milieumisdrijf dat haar kan worden toegerekend, foutief dan wel kennelijk onredelijk is en dat er ter zake (minstens) gereede twijfel bestaat.

Artikel 6.2.2.1.2, §3 VLAREM II stelt in uitvoering van artikel 3.2.2 Waterwetboek dat een volledige scheiding tussen het afvalwater en het hemelwater, afkomstig van dakvlakken en grondvlakken, verplicht is op het ogenblik dat een gescheiden riolering wordt (her)aangelegd, tenzij dit anders bepaald is in het uitvoeringsplan. Hierop wordt een uitzondering voorzien voor bestaande gebouwen, waarbij de scheiding tussen het afvalwater en het hemelwater, afkomstig van dakvlakken en grondvlakken, enkel verplicht is indien daarvoor geen leidingen onder of door het gebouw moeten worden aangelegd. Een bestaand gebouw wordt daarbij begrepen als een gebouw dat is gebouwd voor de inwerkingtreding van de gewestelijke verordening inzake hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozen van afvalwater en hemelwater van 1 oktober 2004, hetzij 1 februari 2005, of dat daardoor niet wordt gevat. Uit dit artikel blijkt dat de persoon die moet instaan voor de realisatie van een gescheiden lozing van het afval- en hemelwater van een gebouw op de openbare riolering zowel op de hoogte moet zijn van de omstandigheid dat er in de straat waar het gebouw zich bevindt een gescheiden openbare riolering is aangelegd als van de omstandigheid dat hij zijn aansluiting hierop moet aanpassen.

Verzoekende partij betwist niet dat ze wist dat er in de straat van haar woning een gescheiden rioleringsstelsel is aangelegd en dat ze haar aansluiting hierop in beginsel moet aanpassen. Ze betwist ook niet dat ze is gehouden om haar bestaande aansluiting hierop aan te passen omdat ze niet ressorteert onder de daarop voorziene uitzonderingen. Ze betwist tenslotte niet dat ze tot op heden heeft nagelaten om zich te conformeren aan artikel 6.2.2.1.2, §3 VLAREM II en met name om het afvalwater van haar woning gescheiden af te voeren naar de gescheiden openbare riolering. In die optiek is haar kritiek op de werkwijze van de verbalisant, waardoor ze op het ogenblik van de vaststellingen niet aanwezig was, niet relevant. Deze kritiek doet bovendien op zich geen afbreuk aan de regelmatigheid van de vaststellingen van de verbalisant met betrekking tot de rioleringsaansluiting van de woning, die worden gestaafd door stukken en die zoals gesteld door verzoekende partij inhoudelijk niet worden betwist. De verbalisant, die de controle op 18 januari 2022 'in de loop van de namiddag' met een aangetekende brief van 15 december 2021 aan verzoekende partij heeft aangekondigd, kon daarbij de tuin rond de woning van verzoekende partij zelfs zonder voorafgaande verwittiging vrij betreden (artikel 16.3.12 DABM).

Verzoekende partij maakt niet aannemelijk dat er door de gedeeltelijke vernieling van haar woning naar aanleiding van een verkeersongeval sprake is van een schulditsluitings- of

rechtvaardigingsgrond en beroept zich met name tevergeefs op overmacht om haar strafrechtelijke verantwoordelijkheid te ontlopen. Het ongeval waarnaar ze verwijst, met inbegrip van de discussie met de betrokken partijen over de aansprakelijkheid, gebeurde blijkbaar ‘in de lente van 2022’, terwijl ze de aansluiting van haar woning op het gescheiden rioleringsstelsel in de straat op dat ogenblik in beginsel al lange tijd moest hebben aangepast. Zelfs in de veronderstelling dat ze na de aanleg van het gescheiden rioleringsstelsel in de straat in december 2018 niet (onmiddellijk) op de hoogte was van de daaruit voortvloeiende verplichting om te voorzien in een volledige scheiding tussen het afval- en hemelwater van de woning, was ze hiervan alleszins op de hoogte vanaf de aanmaning door [] op 27 januari 2021 om zich te conformeren, waarbij ze niet betwist deze aanmaning te hebben ontvangen. Ze werd in dit kader vervolgens nogmaals aangemaand op 15 december 2021, waarna er pas op respectievelijk 18 januari 2022, 25 januari 2022 en 15 februari 2022 vaststellingen gebeurden. Het ongeval waarnaar ze verwijst gebeurde pas enkele maanden later, op een ogenblik dat ze ruim meer dan een jaar de mogelijkheid had om de nodige werken uit te voeren, zodat dit feit niet relevant is voor de beoordeling van de toerekenbaarheid van het milieumisdrijf aan verzoekende partij. In dezelfde zin is ook de verklaring van verzoekende partij tijdens de zitting, dat ze haar woning ondertussen heeft verkocht en dat de nieuwe eigenaar ingrijpende verbouwwerkzaamheden zal uitvoeren, met inbegrip van de vereiste rioleringswerken, hiervoor niet relevant. De vaststelling dat de woning sinds het ongeval niet meer wordt bewoond, zodat er door het milieumisdrijf op heden alleszins geen milieuschade kan optreden, doet op zich geen afbreuk aan het bestaan van het milieumisdrijf.

Het middelonderdeel wordt verworpen.

De begroting van de boete

1.

De gewestelijke entiteit moet bij het opleggen van een bestuurlijke geldboete zorgen dat er geen kennelijke wanverhouding bestaat tussen de opgelegde boete en de feiten die daaraan ten grondslag liggen (artikel 16.4.4 DABM), zodat de boete evenredig moet zijn tot de feiten. Dit wordt nader gepreciseerd door de vereiste dat de hoogte van de bestuurlijke geldboete wordt afgestemd op de ernst van het milieumisdrijf, terwijl er ook rekening wordt gehouden met de frequentie en de omstandigheden waarin de overtreder dit heeft gepleegd of beëindigd (artikel 16.4.29 DABM). De gewestelijke entiteit beschikt hierbij in het licht van het maximumbedrag van een alternatieve bestuurlijke geldboete (artikel 16.4.27, lid 2 DABM) over een ruime discretionaire bevoegdheid, waarbij ze onder bepaalde voorwaarden in beginsel ook de mogelijkheid heeft om de boete geheel of gedeeltelijk op te leggen met uitstel van

tenuitvoerlegging (artikel 16.4.29, §2 DABM). Het College zal bij het toezicht hierop aan de hand van de argumentatie die regelmatig en in het bijzonder door verzoekende partij wordt voorgelegd nagaan of de gewestelijke entiteit is uitgegaan van de juiste feitelijke en juridische gegevens, deze correct heeft beoordeeld en op grond daarvan de waarderingscriteria om het boetebedrag te bepalen niet foutief of kennelijk onredelijk heeft toegepast. Dit zal met name moeten blijken uit de juridische en feitelijke motieven die aan de boetebeslissing ten grondslag liggen en die daarin worden vermeld en afdoende moeten zijn, vermits de beslissing als individuele bestuurshandeling ressorteert onder de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen. Ze moet dus een concrete, precieze en pertinente of draagkrachtige motivering bevatten waaruit de keuze van de gewestelijke entiteit voor een boete en voor een welbepaald boetebedrag blijkt, zodat de overtreder hiertegen met kennis van zaken kan opkomen.

2.

Uit de bestreden beslissing blijkt dat de gewestelijke entiteit bij het bepalen van het boetebedrag rekening houdt met de ernst van het milieumisdrijf, de frequentie en de omstandigheden waarin het is gepleegd of beëindigd. Ze overweegt daarover onder de titel 'de hoogte van de geldboete' met name het volgende:

“4.2.1. De ernst van de feiten

De aanleg van een gescheiden rioleringsstelsel is erop gericht om het huishoudelijk afvalwater en het regenwater door twee aparte stelsels af te voeren. Het afvalwater wordt naar een rioolwaterzuiveringsinstallatie geleid waar het gezuiverd wordt vooraleer het weer in de natuur terechtkomt. Het is voor een efficiënte zuivering van het afvalwater van belang dat het goed geconcentreerd is opdat de vervuiling optimaal kan worden afgebroken.

De scheiding van hemel- en afvalwater is een sleutelfactor om tot een efficiënt en duurzaam waterbeheer te komen. Het hemelwater kan een negatieve invloed op de waterbalans hebben met o.a. verdunning van het afvalwater, kans op overstromingen en geurhinder tot gevolg.

Het niet gescheiden aanleggen van het private rioleringsstelsel of het niet afkoppelen van de aanbieder van hemelwater, heeft tot gevolg dat bovenvermelde doelstellingen, namelijk te komen tot een efficiënt en duurzaam waterbeheer, worden miskend. De overtreder heeft het misdrijf niet in professioneel verband gepleegd.

Deze feiten zijn dus voldoende ernstig om gesanctioneerd te worden met een bestuurlijke geldboete van 1000 euro.

4.2.1. De frequentie

Het betreft een eenmalige schending. Er zijn minstens geen indicaties die erop wijzen dat bij overtreder reeds eerder vergelijkbare feiten werden vastgesteld. Het criterium frequentie geeft derhalve geen aanleiding tot een hogere geldboete.

4.2.3. De omstandigheden

Bij het bepalen van de hoogte van de geldboete wordt rekening gehouden met de bereidheid van de overtreder om voor de vastgestelde schendingen maatregelen te nemen. Uit het dossier blijkt dat de regenwaterafvoer inmiddels correct aangesloten werd op het rioleringsstelsel.

Dit wordt meegenomen als verzachtende omstandigheid bij het bepalen van de hoogte van de geldboete, wat leidt tot een verlaging van de geldboete tot 850 euro.

Ten slotte zijn er, wat dit misdrijf betreft, geen verdere bijzondere omstandigheden die in rekening worden genomen bij het bepalen van de hoogte van de boete.”

3.

Verzoekende partij toont niet aan de hand van concrete en pertinente argumenten aan dat deze motieven de bestreden boetebeslissing redelijkerwijze niet kunnen dragen. Ze toont ook niet aan dat de beoordeling door de gewestelijke entiteit van de waarderingscriteria om het boetebedrag te bepalen foutief of kennelijk onredelijk is en dat er een kennelijke wanverhouding bestaat tussen de feiten en de opgelegde geldboete omdat de gewestelijke entiteit de haar toegekende appreciatiebevoegdheid niet naar behoren heeft uitgeoefend. Ze laat ondanks haar stelplicht na om de gemotiveerde en pertinente overwegingen hierover in de bestreden beslissing concreet bij haar kritiek te betrekken. Deze kritiek vormt dan ook eerder opportuïteïtskritiek, waarbij ze haar visie over de begroting van de boete stelt tegenover deze van de gewestelijke entiteit, die ter zake in het licht van het mogelijke boetebedrag over een ruime discretionaire bevoegdheid beschikt.

Verzoekende partij, die geen betwisting voert over de concrete overwegingen van de gewestelijke entiteit in de bestreden beslissing met betrekking tot de waarderingscriteria, toont met name niet aan dat de beoordeling door de gewestelijke entiteit van de omstandigheden waarin het milieumisdrijf is gepleegd of beëindigd foutief of kennelijk onredelijk is omdat er daarbij geen rekening wordt gehouden met de vernieling van een deel van de woning door een ongeval. Zoals gesteld gebeurde het verkeersongeval waarnaar ze verwijst op een ogenblik dat ze al lang moest hebben voldaan aan haar verplichting overeenkomstig artikel 6.2.2.1.2, §3 VLAREM II om het afvalwater van haar woning gescheiden af te voeren naar de gescheiden openbare riolering en doet de vaststelling dat de woning hierdoor voorlopig niet wordt bewoond geen afbreuk aan het milieumisdrijf.

Haar standpunt dat het sinds de vernieling van een deel van haar woning door dit ongeval is aangewezen om de gescheiden afvoer van het afvalwater van de woning naar de gescheiden openbare riolering pas te realiseren na dan wel tijdens de noodzakelijke herstelwerken aan de woning kan dan ook redelijkerwijze niet worden ingeroepen als omstandigheid om geen boete op te leggen dan wel om de opgelegde boete (verder) te verlagen.

Het middelonderdeel wordt verworpen.

VI. Kosten

De kosten van het geding en met name het rolrecht worden ten laste gelegd van verzoekende partij, die wordt beschouwd als de partij die ten gronde in het ongelijk wordt gesteld (artikel 33 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges - hierna: DBRC-decreet). De vordering van verwerende partij van een rechtsplegingsvergoeding van 770 euro wordt verworpen omdat er in het kader van een procedure voor het College niet wordt voorzien in een forfaitaire tegemoetkoming in de kosten en erelonen van de optredende advocaat (artikel 21, §7 DBRC-decreet).

VII. Beslissing

1. Het beroep wordt verworpen.
2. De kosten van het beroep, begroot op 100 euro rolrecht, zijn ten laste van verzoekende partij.

Dit arrest is uitgesproken in zitting van 7 december 2023 door de eerste kamer.

De griffier,

De voorzitter van de eerste kamer,